

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 39

Penktadienis, Spalio (October) 12, 1962, Toronto, Ontario

M E T A I XXXI

Francijoje Kyla Naujas Politinis Krizis; Gali Priverst De Gaulle Vėl Pasitraukti

PARYŽIUS. — Iki šiol prezidento De Gaulle priešais buvo vyriausiai dešinieji, kurie priešinosi davimui Alžyrijai nepriklausomybės. Jie ne kartą kėsinosi ant jo gyvybės. Dabar, kada Alžyrijos klausimas kiek atslūgo, atsirado nauja bėda. Ir vėl jis pats kaltas.

De Gaulle užsimanė pakeisti konstituciją taip, kad Francijos prezidentą rinkytų tiesioginiai balsuotojai. O tam labai nepritaria didžiama parlamento atstovų. Nėgana to, dvi didelės partijos, Socialistų ir Populiariųjų Respublikonų (katalikų) partijos sudarė vieningą frontą prieš De Gaulle užmoji.

Socialistų nacionalė taryba užgyrė planą dėl bendro veikimo su kitomis partijomis prieš De Gaulle planą. Šis bendras frontas šauks Francijos žmones balsuoti prieš De Gaulle planą laike referendumo, kuris įvyks spalio 28 dieną.

Populiariųjų Respublikonų nacionalė taryba taip pat 110 balsų prieš 23 pasisakė už balsavimą prieš De Gaulle planą.

Degaullistai ruošiasi kovoti prieš šią opoziciją su tvirtinimu, būk šis frontas yra susidėjęs su Slaptos Armijos Organizacija, kuri, kaip žinia, vedė plačią terorizavimo kampaniją prieš De Gaulle planą Alžyrijos klausimu.

Prezidentas De Gaulle pareiškęs, kad jeigu referendumas parodys, kad didžiama prieš jo planą, tai jis ims ir pasitrauks, kaip kad buvo padaręs tuoj po karo.

Jo oponentai nurodo, kad De Gaulle išnyks nuo scenos ir taip, tad geriau dabar apginti parlamentinę Francijos sistemą.

Kadangi parlamente didžiama pasisakė prieš De Gaulle planą, tai prezidentas paleido nacionalę asamblėją (parlamentą) ir priėmė Pompidou valdžios rezignaciją. Yra manoma, kad nauji rinkimai įvyks kada nors lapkričio mėnesį.

Iš visko atrodo, kad Francija įeina į naują politinį krizį. Iš vienos pusės, tai yra, jeigu referendumas užgirtų De Gaulle planą, Francijos prezidentas pasidarytų tiesiog diktatorius. Iš kitos, jeigu atmetų, nežinia, kas būtų su De Gaulle. Galimas daiktas, kad jis ir pasitrauktų iš vadovybės.

GROMYKO IR RUSKAS DISKUSAVO BERLYNĄ

NEW YORK. — A. Gromyko ir D. Rusk tarėsi virš 3 valandų Berlyno klausimu. Matyti, kad jiems nepavyko padaryti bent kokį progresą, nes abu korespondentams pasakė, kad nėra nieko, ką jie galėtų pasakyti jiems iš savo pasitarimo.

Rusk sakė, kad jie gali ir vėl susitikti pasitarimui Berlyno klausimu.

Uganda Tampa Nepriklausoma

KAMPALA. — Uganda, britų kolonija Centralinėje Afrikoje su 6,455,000 gyventojų, tampa nepriklausoma valstybe. Ji išbuvo britų protektoriatu per 66 metus.

Tarp svečių, kurie dalyvaus nepriklausomybės ceremonijoje, bus ir Mrs. Lumumba, nužudyto Kongo premjero Lumumbos našlė. Ji ketina apsigyventi Ugandoje.

Angliją atstovaus Kento diūkas su žmona.

Premjeras Obote nepriklausomybės paskelbimo proga paleidžia iš kalėjimo 2,500 kalinių, kuriuos britų administracija buvo įkalinusi.

Nauja šalis tuoj kreipsis į Jungtines Tautas, kad priimtų j narius.

Kalbės Prof. Morray, Taipgi Dr. J. G. Endicott

TORONTO. — Lapkričio 1 dieną, Picadilly Club, 53 Avenue Road, 8 valandą vakaro, kalbės žymus amerikietis prof. J. P. Morray, taipgi ir Kanados Taikos Kongreso pirmininkas Dr. J. G. Endicott.

Pirmasis kalbės temoje "Pagrindiniai nusiginklavimo klausimai", o antrasis — "Taikos judėjimas gali sulaukyti slinkimą linkui karui".

Prof. Morray yra autorius veikalų "Nuo Jaltos iki nusiginklavimo". Tai viena iš svarbiausių knygų užsienio politikos klausimu.

Visi kviečiami atsilankyti ir paklausti šių svarbių kalbėtojų.

KARDINOLĄ SAUGO DIENĄ IR NAKTĮ

NEW YORK. — Kardinolą Spellmaną saugo policija dieną ir naktį, kadangi kaž kokie piktadariai išsprogdino dinamitą jo rezidencijos sklepe. Jis bus taip saugomas, kol išvyks į Romą į Romos katalikų dvasiškos konferenciją.

Rugsėjo 22 dieną kaž kokie piktadariai išsprogdino bombą Šv. Petro bazilikoje Romoje.

WALKERĮ ISLEIDO PO \$50,000 UŽSTATO

SPRINGFIELD, Mo. — Čia pribuvo buvęs generolas E. A. Walker, kurs buvo suimtas Oxforde, Mississippi valstijoje, už vadovavimą maištininkams. Jis paleistas po \$50,000 užstatu. Pradžioje buvo pareikalauta \$100,000.

Šimto Komitetas Ruošia Pikieta

TORONTO. — Toronto Committee of 100 praneša, kad jis organizuoja masinį pikieta Otawoje prie parlamento lapkričio 8-10.

Lapkričio 8 dieną 2 valandą pikietininkai ir jų lyderiai pradės parlamento pikieta, kuris tęsis iki 3 valandos po piet lapkričio 10. Pikietininkai reikalaus neįsileisti nuklinių ginklų Kanadon, įsirašyti į klubą be nuklinių ginklų, remti Tarptautinį Taikos Tyrinėjimo Institutą, siekti Rytų ir Vakarų bendradarbiavimo.

Tikrai masinis pikietas įvyks lapkričio 10 dieną 9 valandą ryto ir tęsis iki 3 valandos po piet.

Norintieji dalyvauti pikiete ir lobėj turi kreiptis dėl informacijų asmeniškai ar telefonu: Ian Gentles, 329 Bloor St. W., telefonas: WA. 2-8251.

Vieno asmens pasiuntimas atsieis apie \$5.00. Kas išgali, prašomi paremti finansiniai.

MASKVA. — TSRS mokslininkas prof. N. P. Arabashov per radiją pranešė, kad tarybiniai kosmonautikos darbuotojai ruošiasi paleisti į mėnulį kosminį laivą, kuriuo galėtų skristi ir kosmonautas.

Europos Bendros Rinkos Šalys Nenori Nusileisti

LONDON. — Europos bendros rinkos šalys, Vakarų Vokietija, Francija, Belgija, Olandija ir Luksemburgas, paskelbė, kad jos neketina daryti didesnių nuolaidų Britanijai, kuri nori įstoti į šią organizaciją.

O Britanijos didžioji bėda yra tame, Dominijų premjerai

Atmetė Raudonbaubių Darbiečių Užmačias

BRIGHTON, Anglija. — Darbo Partijos konferencijos dalyviai atmetė raudonbaubių darbiečių užmačias, kad partijos nariams būtų uždrausta priklausyti ar turėti santykius su kai kuriomis organizacijomis, kaip komunistų partija ir kt.

Iki šiol darbiečiams buvo draudžiama priklausyti kompartijoje ir skelbti jos politinę programą. 1,300 delegatų nubalsavo, kad draudimas būtų panaikintas. Partijos lyderiui Hugh Gaitskell ir jo leitenantams tai baisus smūgis.

Nubalsavo Panaikinti Netikusią Priesaiką

WASHINGTON. — Atstovų Butas nubalsavo panaikinti antikomunistinę studentams priesaiką. Iki šiol studentai norintieji gauti iš valdžios pašalpos mokymuisi turėdavo prisiekti, kad jie nėra ir nėra buvę komunistais. Dėl tokio drastiško patvarkymo visoje eilėje kolegijų ir universitetų buvo kilę protestų balsai.

Atstovų Buto užgirtas įstatymo projektas panaikinti priesaikas pasiūstas prezidentui Kenedžiui pasirašyti.

PADEDA PRINCUI KOVOTI UŽ SOSTĄ

DAMASKAS. — Kairo radijas pranešė, kad Yemeno revoliucinės jėgos kaunasi su įsiveržėliais iš Saudi Arabijos, kurie stoji talkon princui Has-sanui, norinčiam užimti nuverstą monarcho sostą.

Yemeno valdžia siunčianti į pasienį daugiau jėgų atrėmti įsiveržėliams.

spaudė Macmillaną, kad jis išsikovotų didesnę laisvę palankumui ekonominių ryšių palankesnėmis sąlygomis su savo dominijomis. Taip pat už tai stovi ir Britanijos darbiečiai.

Tuo tarpu premjeras Macmillanas griežtai pareikalavo, kad britai sustotų priešingai Britanijos įstojimui į tą rinką, kad ir tokiomis sąlygomis, kokias jis yra išsuderėjęs.

Girdi, dabar ne laikas kišti galvas į praeities smėlį, o reikia žiūrėti atviromis akimis į Europos vystymąsi.

Atėjęs laikas Britanijai pasukti nauju keliu.

Jis atmetė teigimą, būk Britanija turinti pasirinkti tarp Europos bendros rinkos ir dominijų. Problema esanti apjungti šias dvi struktūras, o ne visai atskirti. Britanija, įstojusi į bendrą rinką, sakė jis, pasidarytų visų dominijų spoksmenu Europoje. Jeigu Britanija liktų už bendros rinkos sienų, tai nukentėtų ir Britanija ir dominijos.

Darbiečiai, iš savo pusės, reikalauja, kad būtų rinkimai ir duota žmonėms proga pareikšti savo nusistatymą šiuo klausimu. Ar Macmillanas, senas politikierius, sutiks darbiečiams nusileisti, dabar sunku pasakyti. Priklausys nuo to, kaip jam atrodys šalies padėtis. Jeigu jis jaus, kad gali pralaimėti rinkimus, greičiausiai neprileis jų, bet stengsis pirm to kaip nors įjungti Britaniją į tą rinką.

Yemene Revoliucinė Vyriausybė Įsitvirtina

CAIRO. — Atrodo, kad Yemene po nuvertimo monarchijos režimo revoliucinė vyriausybė, paskelbusi šalyje respubliką, įsitvirtina. Kova su monarcho šalininkais dar nebaigta. Monarchistus remia Saudi Arabija, bet vargu ar kas iš to išeis.

Antradienį čia nusileido Saudi Arabijos transporto lėktuvas prikrautas Amerikoje gamintų ginklų, gabenančių Yemeno monarchistams. Lėktuvas lakūnai nenorėdami teikti pagalbos monarchistams, dezertyravo su lėktuvu Jungtinė Arabų Respublikon.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanados vyriausybei artina si nauja finansinė bėda.

Nedarbo Apdraudos Patariamasis Komitetas įspėjęs vyriausybei, kad šią žiemą tur būt visai ištuštėjęs nedarbo apdraudamos fondas. Spėjama, kad vyriausybei teks surasti bent \$152,000,000 dėl minėto fondo.

Fonde su pabaiga rugpjūčio buvę vos \$60,000,000. Jis negalėjo augti, bet mažėti.

Metams praėjus po įvedimo apdraudos nuo nedarbo, 1942 metų pabaigoj, fonde buvo \$95,000,000. O 1956 metais fonde buvo jau \$927,000,000. Išrodė, kad šis fondas niekad neturės krizio.

Priežastis, kodėl fondas nuolatatos puola, yra ta, kad bedarbių skaičius visą laiką labai didelis. Kada jis augo, karo metu ir po karo, nedarbas buvo maža problema Kanadoje.

Kanados gamyba nuo 1953 metų paaugo 29 procentais. Tai truputį daugiau, negu Jungtinių Valstijų. Bet Kanada atsilikusi nuo Europos bendros rinkos šalių ir Japonijos, išskyrus Britaniją.

Vakarų Vokietijos gamyba per 10 metų pakilo 45 procentais, Francijos 67 procentais, o Japonijos 95 procentais.

Taupymo dėlei Kanados vyriausybė uždarė prekybines įstaigas Teherane ir Jakartoje. Taipgi parkviestas namo prekybinis atstovas iš Kubos. Bet Kuboje prekybinis skyrius prie ambasados palieka neuždarytas.

Vyriausybė nematanti progų didesnei prekybai su Iranu ir Indonezija.

Privatiška gydytojų pagalbos kompanija (Physician's Service Inc.) skelbia, kad bus pakeltas mokestis.

Prie šios kompanijos priklausą apie 1,500,000 Ontarijos gyventojų.

Nesakoma, kiek bus pakelta, bet kai kas spėja, kad gali siekti 25 procentus.

Dabar kompanija išleidžianti 6 procentais daugiau, negu surenkanti iš priklausančių.

Britų Kolumbijos vyriausybė įsakė policijai, kad praleistų dukaborų laisvės sūnus, kurie buvo sulaikyti kelyje linkui Agassio, kur randasi kalėjimas su dukaborais, nuteistais už teroristinius aktus.

Tų laisvės sūnų prisirinko jau virš 1,500 asmenų. Daugelis jų sudegino savo namus ir neturi kur grįžti.

Bet tos apylinkės taryba sako, kad neleis jiems apsistoti. Kuo ši "emigracija" baigsis, sunku pasakyti.

Dvi Kanados mokytojos buvusios išvarytos iš Ceylono, kadangi jos nesutikusios flirtuoti su Ceylono aukštais pareigūnais.

Vienos iš jų motina sako, kad duktė nieko nerašanti apie tai savo laiške.

Iš kalėjimo išleido ant parolės bankų plėšiką Edwiną Alonzo Boydą, kuris buvo nuteistas kalėjimui iki gyvos galvos. Išleistas išsėdėjęs 10 metų.

Jis su savo šaika išplėšė iš bankų apie \$115,000. Sakoma, kad buvo atgauta vos \$36,000.

Paleistas už tai, kad gerai laikėsi kalėjime.

Pas daugelį kyla klausimas, kur tie likusieji pinigai, kurie nebuvo atgauti?

Kanadietis

TARYBŲ LIETUVOJ

Geologiniam Atlasui

Tarybų Lietuvos Mokslų akademijos Geologijos ir geografijos instituto mokslininkų darbai dažnai siejasi su broliškųjų tarybinių respublikų, užsienio valstybių mokslininkų darbais. Štai Lietuvos geologams pasiūlyta dalyvauti sudarant eilės broliškųjų respublikų ir liaudies demokratinių šalių teritorijų bendrą geologinį atlasą, susidedantį iš keletos žemėlapių. Darbas liečia Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Vengrijos ir kt. valstybių žemės gelmių tyrimą. Tai labai svarbu vystyti taikią ekonomiką, išsavinant gelmių turtais. Atlikti panašaus masto darba įmanoma tikrai bendromis, sutelktomis jėgomis. Į darbą įsijungė Geologijos ir geografijos instituto, Vilniaus universiteto ir Geologijos valdybos geologai, au šiais metais jie paruoš dalį medžiagos sudaromam atlasui.

Trumpai

Nuoširdžiai draugauja Daugėlių statybinę medžiagų kombinato ir Estijos Kochtla-Jarvės rajono Azerio plytų - dre-nažo vamzdžių fabriko darbininkai. Estai svečiavosi mūsų respublikoje, o neseniai į Azeriją buvo nuvykę daugeliečiai. Čia jie dalyvavo iškilmėse, skirtose Azerio gamyklos dvidešimt penktosioms metinėms. Jose koncertavo taip pat Daugėlių saviveiklininkai. Be to, įvyko abiejų įmonių sportininkų varžybos.

Anykščių rajono Vikonių kalme pastatyta plytinė. Ši įmonė per metus pagamins aštuonis milijonus plytų. Plytinė aprūpinta šiuolaikiniais įrengimais bei paskutinės laidos automatiniais matavimo prietaisais. Visi gamybos procesai naujoje įmonėje mechanizuoti.

Nauja gatvė nusidriekė Pamišio (Pakruojo rajonas) linų apdirbimo fabriko darbininkų gyvenvietėje. Čia, valstybės padedami, statosi nuosavus namus įmonės darbininkai. Jau atšvestos ir pirmosios įkurtinės.

Čia Visuomet žaliuoja Rūtos

Kaune, Ožeskienės gatvėje, prie laiptų į Žaliakalnį, yra aikštelė. Joje — antkapis su memorialine lenta vienam žymiausių 1863 metų valstiečių

Kaune Teisiami Žudikai Hitlerininkų Pakalikai

KAUNAS. — Šiandien Prof-sąjungų Kultūros rūmuose prasidėjo Lietuvos tautos išdavikų, kruvinųjų budelių, hitlerininkų pakalikų teismo procesas. Salė negali sutalpinti visų, norinčių stebėti teismo procesą.

Teismas eina. Pranešama teismo sudėtis. Pirmininkaujantis — Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo narys Leonas Miežėnas, tarėjai — Dailės kombinato medicinos punkto vedėja Aušra Gaurilienė ir Kauno autotransporto kontoros viršininkas Vaclovas Bagdonas. Sekretoriauja Irena Genostaitė. Kaltinimą palaiko Lietuvos TSR prokuroro pavaduotojas, 3 klasės Valstybinės justicijos patarėjas Filiponas Archipovas ir visuomeninis kaltintojas Kauno Politechnikos instituto docentas Andrius Novodrovskis.

Teisiamuosius Praną Matiuką, Joną Palubinską, Boleslovą Čirvincką, Aleksą Raižį, Leoną Mečią, Juozą Kopustą, Klemensą Skabicką ir Stasų Benzių gina advokatų kolegijos nariai Alfonsas Šarka, Adolfas Urbosevičius, Tamara Mandrovskaja, Jurgis Vilimas, Jonas Jakutis.

Pirmininkaujanti paklauskus teisiamieji atsako, kad jie su kaltinamąja išvada susipažinę ir su teismo sąstatu sutinka.

Skelbiama kaltinamoji išvada. 1941 metais fašistinei Vokietijai užpuolus Tarybų Sąjungą, buvęs generalinio štabo pulkininkas Špokevičius, pulkininkas Batkinas, majoras Šimkus, majoras Impulevičius ir kiti lietuviški buržuaziniai nacionalistai tapo aktyvūs okupantų pagalbininkai.

Nuo pat pirmųjų karo dienų jie pradėjo organizuoti Lietuvoje baudžiamuosius policinius būrius. Į juos buvo verbuojami įvairūs tėvynės išdavikai, avantiūristai, kriminalistai nusikaltėliai.

1941 metais birželio 28 d.

sukilimo vadų Antanui Mackevičiui atminti.

Marmuro lentoje žodžiai: "Čia buvo nužudytas vienas iš 1863 metų Lietuvos valstiečių sukilimo vadovų, kovotojas dėl lietuvių tautos laisvės, revoliucinis demokratas Antanas Mackevičius 1826 - 1863 m. XII. 16-28".

Kaune buvo pradėtas formuoti vadinamasis "Tautos darbo apsaugos" batalionas, kuriam vadovavo buržuazinis Lietuvos kariuomenės pulkininkas Butkus, vėliau majoras Šimkus ir kapitonas Gasėnas.

Jau pirmomis šio bataliono susikūrimo dienomis nuo žmogūdzūžių rankų krito tūkstančiai tarybinių piliečių senosios Kauno tvirtovės VII ir IV fortuose, vyko pasirengimas žudynėms IX forte, kuris nuo 1941 m. rudens pradžios tapo klaukia masinio žmonių naikinimo vieta. Be to, 1941 metų vasarą ir rudenį atskiros bataliono dalyvių grupės važinėjo po įvairius Tarybų Lietuvos miestus, kaimus, kur taip pat masiškai žudė tarybinius piliečius.

Kruvinasis fašistinių budelių kelias nuo Kauno miesto, Garliavos, Jiezno, Alytaus, Simno, Vilkių, Babtų, Ariogalos, Krakių, Pasvalio eina iki Baranovičių ir Šlonimo miestų Tarybų Baltarusijoje.

Žudant tarybinius piliečius aktyviausiai pasireiškė pirmoji (tryliktojo) apsaugos bataliono trečioji kuopa vadovaujama leitenanto Juozo Barzdos, leitenanto Broniaus Norkaus. Kaip paprašai, jos dalyviai tiesiogiai žudydavo pasmerktuosius.

1961 m. rugsėjo mėn. — 1962 m. gegužės mėn. laikotarpiu sumti ir patraukti šioje byloje baudžiamojon atsakomybėn pirmoji (tryliktojo) apsaugos bataliono trečios kuopos dalyviai — Pranas Matiukas, Jonas Palubinkas, Boleslovas Čirvinckas, Aleksas Raižys, Leonas Mečias, Juozas Kopustas, Klemensas Skabickas ir Stasys Benzius.

Toliau kaltinamojoje išvadoje pateikiami nusikaltimo faktai apie kiekvieną teisiamąjį atskirai.

Skelbiant kaltinamąją išvadą per salę ne kartą persirita pasipiktinimo banga.

Pirmininkaujantis Miežėnas klausia kaltinamuosius, ar jie suprato kuo kaltinami ir ar prisipažįsta kalti. Visi kaltinamieji prisipažįsta kaltais, išskyrus tik vieną Matiuką, kuris sako vykdęs įsakymus.

Teismo tardyme buvo apklausiami kaltinamieji Palubinkas ir Matiukas.

Rytoj teismas tęsia savo darbą.

A. Vaivutskas

Niekšo Veidas

Vakar Kaune toliau vyko žudikų bataliono dalyvių teismas. Prof-sąjungų kultūros rūmų salė vėl sausakimšai pilna. Toliau apklausiamas kaltinamasis P. Matiukas, kuris užvakar (Pabaiga ant 8 pusl.)

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Automacija Neneša Darbo Žmonėms Savo Palaiminimo

(Ištrauka iš Kanados Darbininkų Kongreso prezidento C. Jodoin kalbos, pasakytos elektrininkų brolijos konvencijoje Montreale, rugsėjo 13 dieną.)

Kas mane labiausiai rūpina visoj šioj situacijoje, tai kad daugelis žmonių daugelyje vietų — ypačiai aukštesiose vietose — negali aprępti ar pripažinti pobūdį gilaus ir plačiai apimančio keitimosi šiame laikotarpyje, kuriame mes gyvename.

Už kelių metų nuo dabar žmonės gali gyventi daug skirtingiau, negu mes gyvename. Prieš mus stovi keitimasis, kuris gali padaryti 18-to ir 19-to šimtmečių industrinę revoliuciją visai palyginti mažu dalyku istorijoje. Mes randamės prieš vystymąsi, kuris gali atnešti didžiausius pasikeitimus visoj mūsų draugijos struktūroj.

Tačiau atsinešimas nekurių žmonių toks, kad atrodo, jog jie žiūri į nuklinę gadinę pirmojo pasaulinio karo pėstininkų akimis.

Svarbiausias klausimas

Tas pasidarė svarbiausiu klausimu mūsų šalyje, ir mes ketiname žiūrėti, kad žmonės galėtų suprasti ir išreikšti savo pažiūras.

Nėra nė dešimties metų, kai mes pradėjome kalbėti apie automaciją. Kuomet nekuri reišė susirūpinimą darbais, jiems buvo liepiama nesirūpinti — viskas bus gerai. Jiems buvo sakoma, kad automacija duos daugiau darbų; visi dirbsia. Ir nuo to laiko mes turėjome vis daugiau ir daugiau automacijų; ir mes turėjome vis daugiau ir daugiau bedarbių; ir ne tik Jungtinėse Valstijose, bet Kanadoje.

Nedarbas yra sena pasaka mums, kaip ir daugeliui jūsų. Mes turėjome nedarbą, kurs atėdavo sykiu su biznio ėjimu žemyn. Mes turėjome čia, kaip žmonės sako, "sezonių nedarbą", paeinantį iš to fakto, kad neįmanom vesti nekuriuos darbus žiemą. Dabar mes turime, taip sakant, "kietąją nedarbo šerdį". Šie bedarbiai yra tie darbininkai, kurie buvo atleisti — ar kurie niekad nebuvo atgal į darbą pašaukti — kadangi jie nebereikalingi daugiau.

Jie nebereikalingi todėl, kad mašinos užėmė jų vietą — aciū automacijai. O dabar, kartu su automacija, mes turime kompiuterius, kurie gali numatyti ir suplanuoti darbus, prižiūrėti automatines mašinas...

Prižadas, kad daugiau žmonių turės darbo iš automacijos, liko neišpildytas. Mums sakė, kad bus reikalinga vyrų ir moterų prižiūrėjimui automatizuotų mašinų. Šiandien daug šio darbo atliekama automatiškai.

Mums sakė, kad žmonės, kurie buvo pakeisti, gali būti

perlavinti. Mes tam pritariam, bet norime būti realistai. Perlavinti — kam?

Mes turime klasikinę istoriją čia, Kanadoje, apie situaciją Cornwall mieste, kurs randasi netoli nuo čia, kur buvo bedarbis virintojas. Jis buvo geras virintojas (welder) ir jam buvo pavesta lavinti bedarbius. Jo klasė susidėjo iš 8 ir pabaigoj kurso buvo devyni bedarbiai vietoj vieno...

Abejotina

Mums sakoma, kad jeigu ir mažiau darbininkų bus reikalinga gamyboj, tai jų reiks daugiau aptarnavimo industrijoj. Tai labai abejotina. Aptarnavimo industrijos rodo žymų palankimą linkui savęs aptarnavimo. Jūs matote tą, kada tik nueinat į supermarketus, o dar daugiau departmentinėse parduotuvėse. Mes turime apsitarnaujančias skalbyklas, sauso valymo valyklas. Man

sakė, kad automatiškai keltuvai išstūmė 40,000 žmonių tiktai New Yorke.

Mūsų ligininkų tarnautojų unija Vancouveryje pastaruoju laiku pasižiūrėjo į šią problemą ir pranešė, kad mažiau ir mažiau vyrų ir moterų reikalinga ligininėse. Jie kalbėjo apie mašinas, kurios išplaus, suprosys ir sulankstys paklodes į šešias sekundes.

Kompiuteriai gali padaryti baisų efektą į baltakalnių dirvą. Harvard Business Review keli mėnesiai atgal pranešė, kad vietoj kiekvienų panaikintų darbų automacija davė tik vieną.

Galima kalbėti ir kalbėti apie šiuos pasikeitimus. Nekurie iš jų juokingi. Bet nei vienas iš jų nėra juokingas žmonėms, kuriuos išmeta iš darbo. Ir neužmirškite, kad mes tik įžengiamo į automacijos gadinę.

Baigdamas jis reikalavo, kad vyriausybė daugiau ir geriau planuotų ir daugiau kooperuotų su darbininkais.

Jis, kaip žinia, buvo paskirtas į produkcijos komisiją, bet pasitraukė, kadangi nematė nieko naudingo iš tos komisijos.

Kokį planavimą jis turėjo galvoje, neaišku.

Karai ir Gyventojai

Kai kurie buržuaziniai sociologai teigia, kad karai yra reikalingi sumažinti žmonių skaičiui pasaulyje, nes priešingu atveju visi žmonės neišsimaistins.

Zinomo buržuazinio sociologo T. Maltuso pasekėjai tvirtina, jog pasaulio gyventojų skaičius auga geometrine progresija. Tuo tarpu žmonių egzistavimo priemonės, o svarbiausia maistas, didėja žymiai lėčiau, tik paprasta aritmetine progresija. Būtent todėl, aiškina dabartiniai neomaltusiečiai Pendelas, Fogtas, Kukas ir kiti, pasaulyje susidaro žmonių perteklius, kuris sukelia badą, neturtą, ligas bei karus. Minėti buržuaziniai mokslininkai "j-rodinėja", kad dabar Žemė kaip reikiant sugeba išmaitinti tik apie vneną milijardą žmonių, kai tuo tarpu dabar gyvena Žemėje trigubai daugiau gyventojų. Žmonių skaičius pasaulyje didėja gana greitais tempais. Apskaičiuota, jog kas sekundę pasaulyje gimsta apie 30, o miršta apie 20 žmonių, arba kas sekundę padaugėja 10 gyventojų. Daugėjant tokiems tempais, po šimtmečio pasaulyje bus apie 12-14 milijardų gyventojų. Minėti buržuaziniai sociologai gyventojų augimui apriboti siūlo įvairiausias priemones. Visų priemonių tarpe jie labiausiai liaupsina "efektyvų" karą, kuriame turi žūti kuo daugiausia žmonių.

Kur gi išeitis? Ar iš tikrųjų reikia apriboti žmonių prieauglį Žemėje, kad išvengus ligų bado bei karų? Anaip tol ne!

Marksistai ryžtingai protestuoja prieš tuos gyvuliškus apribojimo metodus, kuriuos siūlo taikyti žmonių visuomenei kai kurie "civilizuoti" Vakarų ideologai. Jie teigia, kad, esant teisingai socialinei santvarkai, Žemėje galima sutalpinti ir pramaitinti dešimt kartų daugiau gyventojų, negu dabar gyvena.

Iš tikrųjų, argi todėl trečdalis pasaulyje gyvenančių žmonių badauja, kad per daug gyventojų? Juk ir dabar kapitalistai, vaikydami pelnų, tūkstančius tonų kviečių skandina vandenynuose. Dėl visko kalta tik supuvusi kapitalistinė santvarka, grindžiama žmogaus išnaudojimu ir tarpusavio neapykanta.

Mokslas, be to, įrodo, kad, panaudojant šiuolaikinį agronomijos lygį, pasaulio žemės ūkis dabartiniuose plotuose galėtų padidinti savo produktyvumą apie 10 kartų.

Pasaulio žemės ūkis pirmiausia kenčia dėl trąšų stokos. Pakankamai patręsus dirvą, galima pakelti derlingumą 2-3 kartus.

Šiuo metu pasaulyje pagaminama apie 100 milijonų tonų dirbtinių mineralinių trąšų, kuriomis gana negausiai patręšiama tik apie šeštadalis pasaulio dirbamos žemės. Tuo tarpu likusios penkios šeštosios žemės ploto yra labai išsekusios. Norint jas nors minimaliai patręšti, reikia pasaulio trąšų gamybą padidinti bent 6 kartus. Tai padaryti visiškai įmanoma. Pasaulyje yra daug stambių

chemijos įmonių, kurios gamina įvairias sprogstamąsias ir nuodingąsias medžiagas. Jų galimumas matuojamas šimtais ir tūkstančiais milijonų tonų. Visos šios įmonės po nežymių rekonstrukcijų galėtų visiškai aprūpinti žemės ūkį mineralinėmis trąšomis.

Dabar žemės ūkio gamybai pasaulyje tinka vos 45 milijonai kvadratinų kilometrų. Pakėlus vien tik naudojamų plotų derlingumą kelis kartus, mūsų planeta sugebėtų išmaitinti žemės rutulio gyventojus dar šimtą metų. O kiek Žemėje rezervinių plotų — dykumų, pelkių, ledynais ir jūromis užklotų žemių, kurias įsisavinus, galima keleriopai padidinti žemės ūkio gamybą!

Reikia pabrėžti, kad maisto problemos sprendimas ateityje bus vis daugiau ir daugiau siejamas su naujais maisto gavimo būdais. Pavyzdžiui, šiandien plačiai vyksta "žemdirbystės be dirvožemio" bandymai. Šio metodo esmė sudaro tai, kad žemės ūkio kultūros išauginamos tam tikruose induose, pri-

pildytuose maitinamais tirpalais. Esant palankiai temperatūrai ir apšvietimui tokiose sąlygose augalai keleriopai padidina derlingumą. Pavyzdžiui, pašarines žoles galima šienauti vos ne kas dieną. Tokiu būdu, nedidelis šiltadaržis sugebės ateityje išstisus metus maitinti stambią gyvulių fermą.

Dideles perspektyvas pašarams ir žmonių maistui gauti siūlo dar nepaliestas jūrų augalijos panaudojimas. Dar daugiau mitybos srityje mums žada chemijos mokslas.

Šie negausūs pavyzdžiai rodo, kokie beprasmiški yra minėtų buržuazinių sociologų tvirtinimai apie gresiantį gyventojų perteklių, maisto trūkumo pavojų. Tikrąjį pavojų sudaro ne gyventojų perteklius Žemėje, o imperialistinių šalių skatinamos ginklavimosi varžybos, kurias nutraukusi, žmonija galėtų panaudoti savo gerovei kelti visus mokslo ir technikos pasiekimus.

V. Ščmeliovas
Geologijos mokslų kandidatas

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

GAVIMUI BENT 75 NAJŲ SKAITYTOJŲ
ATNAUJINIMUI VISŲ ESAMŲ PRENUMERATŲ
SUKELIMUI \$3,500 AUKŲ SAVAITRAŠCIO PARAMAI

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eitų planingai, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 15 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$800 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 25 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,700 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$350 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 5 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$175 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praėito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje antro rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekant: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint daugiau paremti savaitraščių, minint jo gyvavimo 30 metų sukaktį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMPIRE 6-4358

GAMOS ATNESTA NELAIMĖ

Už tai, kad Kinijoje atsirado sunkumų, socializmo priešai šaukia, būk už tai kalta tvarka. Įdomu, kad tie rėksniai niekad neužsimena apie nuostolius, kuriuos padarė potviniai ir uraganai. O tie nuostoliai labai dideli.

Čekiango provincija, tirščiausiai apgyventa, kur vienam akeriui tenka beveik septyni žmonės, per praėjusius kelis metus po komunistų laimėjimo visuomet turėjo maisto perviršį. Pavyzdžiui, 1958 metais provincija davė 500,000 tonų grūdų kitoms provincijoms, vyriausiai Sanghajaus. Per praėjusius du metus šią provinciją nuterėjo potviniai ir kiti gamtos atnešti priešai. Uraganas atnešė 16 colių vandens per kelias dienas. Vanduo nunešė 160,000 namų, 1,300 žuvininkų laivų, 13 tiltų, 4,100 vandens konservacijos instaliacijų. Dėl to javų derlius buvo mažesnis apie 20 procentų.

Nežiūrint to, provincija neprašė pagalbos. Ji tik pareikalavo atleisti nuo siuntimo grūdų Sanghajui. Todėl vyriausybė ir perka daug grūdų Kanadoje — dėl pagalbos Sanghajui, kur visuomet būna trūkumas.

JIE NEPAGAMINA TIEK

Tarybų Lietuvos spaudos žiniomis, Tarybų Sąjungoje darbininkai tepagamina pusę tiek, kiek Jungtinėse Valstijose. Žinoma, ne visi, bet dauguma. Reiškia, kad jie nėra dar pakankamai išsilavinę, nėra pakankamai spartūs, kad jų produkcija tesudaro tik pusę amerikiečių. Tad būtų klaida ir tikėtis, kad jie gautų lygų atlyginimą.

Bet reikia manyti, kad Tarybų Sąjungoje darbininkai niekad nepagamins tiek, kiek Jungtinėse Valstijose. Čia žmogus taip įjungtas į darbą, kad jis turi dirbti kaip kokia mašina. Jis turi suspėti, nes jei nespės, tai jis nedirbs ilgai. Šis skubotumas ne vieną nuvaro į kapus be laiko. Ne pripuolamas dalykas, kad protinių ligų ligoninės kimšte prikimštos.

JIE BUVO ŽMOGŽUDZIAI

Kada tik Tarybų Lietuvoje teisia sugautus Hitlerio talkininkus, veiksmų spaudoje pasipila apgailėstaviškai ir gynimas ty nusikaltėlių. Norima sukelti opinią, būk jie baudžia už kokius tai politinius nusikaltimus.

Hitlerio okupacijos metu daugelis lietuvių tarnavo hitlerininkų talkininkais, kuriems buvo pavestas šlykščiausias darbas. Jie turėjo naikinti žmones tik dėl to, kad jie buvo žydų rasės, kad jie nepatiko hitlerininkams. O daugelis tą darbą atliko labai uoliai. Be teismo, be jokios progos suimtiesiems pasiteisinti. Iškasė duobes, pastatė suimtuosius ir sušaudė. Tai buvo nuogas žmonių naikinimas.

Tokie žmogžudžiai neužsitarnauja jokio užtarimo. Jie tiek pat kalti, kaip Eichmanas ir tokie. Gal dar kaltesni, nes jie savo rankomis atėmė gyvybę savo tautos žmonėms. Tarybų Lietuvos teritorijoje buvo nužudyta 700,000. Apie trečdalį sudarė lietuviai.

APIE PASAKĄ - ROMANĄ

Liaudies Balse pradėjo eiti gruzinų pasaka — romanas. Tai karštos meilės romanas. Jis skaitosi labai lengvai, patrauklus. Redakcija mano, kad jis suteikia skaitytojams kiek lengvesnio pasiskaitymo. Reikia juk ir kiek atsidusti. Gyvename labai įtemptus laikus, visų nervai pavargę, reikalingi šiek tiek poilsio.

Reikia pastebėti, kad šiame romane atpasakojami įvykiai labai lengvai galėjo įvykti tais laikais, kada viešpatavo karaliai ir kunigaikščiai. Gal kiek keistokai trodo didelis vaidmuo jaunuolio pagamintos "burnos". Bet tais laikais ir tokie dalykai buvo galimi.

Šis pasaka-romanas bus taipgi priminimu senos praeities, kaip tuomet žmonės gyveno ir mylėjosi. Dabar taip nėra. O gal dar yra kas nors panašaus tokiose šalyse, kur dar viešpatuoja maharažos ir visoki šėkai. Tenai pažanga mažai palietė žmonių gyvenimą.

Pasidairius po Pasaulį

Jungtinių Valstijų astronautas W. M. Schirra sėkmingai apskrido apie Žemę 6 sykius ir nusileido Pacifike. Jis skrido 17,560 mylių greičiu ir nuo 100 iki 176 mylių aukštyje. Viso jis padarė 165,000 mylių kelionę.

Tai nemažas progresas amerikiečių kosminiame darbe, nors toli gražu neprilygsta Tarybų Sąjungos atsiekimams. Kaip pamenat, tarybiniai kosmonautai išbuvo erdvėje vienas keturias poras, o kitas tris. Schirra išbuvo tik 9 valandas ir 13 minučių.

Dabar tenka laukti didesnių žygių, kaip iš Tarybų Sąjungos, taip ir iš Jungtinių Valstijų.

Tarybų Sąjunga išpėjo Vakarų, kad jie nesitikėtų laimėti Berlyne išsiskandami militarinę persiėmimą, norėdami pastoti kelią Tarybų Sąjungai pasirašyti taikos sutartį.

Tarybų Sąjunga sako, kad ji nesulaukys nuo pasirašymo sutarties, jeigu kito kelio nebus suregulavimui padėties Berlyne.

Tai buvo atsakymas JAV apsigynimo ministrui McNamara, kuris prieš tai pareiškė, kad Jungtinės Valstijos pasirengusios panaudoti nuklinius ginklus Vokietijoje, jeigu bus reikalingas apsaugojimui savo interesų.

Jungtinės Valstijos, kur politikieriai labai daug kalba apie tautų teisę tvarkytis pagal savo norą, brenia vis giliau į aktyvumą prieš Kubą, atsikračiusią svetimų jungo ir pasukusią progreso keliu.

Šiomis dienomis paskelbė, kad Jungtinių Valstijų prieplaukos bus uždarytos tiems laivams, kurie gabens prekes į Kubą. JAV neduos tiems laivams, kokios šalies jie bebūtų, paimti krovinius iš JAV, jeigu jie atvyks į JAV iš Kubos, atgabenę tenai prekių iš Tarybų Sąjungos ar kur kitur.

Tuomi norima priversti Vakarų šalių kompanijas ištraukti savo laivus iš gabenimo prekių Kubon.

JAV valstybės sekretorius Rean Rusk užtikrina Lotynų Amerikos vyriausybes, kad JAV duos politinę vadovybę nugalėjimui komunizmo.

Jis tai padarė Lotynų Amerikos valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarime.

Prezidentas Kennedys taipgi kreipėsi į juos, kad dėty pastangas sulaukimui komunizmo.

Nei vienas, nei kitas neužsiminė apie priežastis, dėl kurių komunizmas Lotynų Amerikoje plinta.

Kubos ministrų kabinetas savo susirinkime priėmė pareiškimą, kuriame sakoma, kad Kuba nesiruošia pulsti Jungtines Valstijas, bet pasiruošusi

tartis su jomis dėl išlyginimo nesusipratimų, jeigu JAV norėtų tartis.

Kuba stiprinanti savo apsigynimą vien tik dėl to, kad apsigynus nuo užpuolimo, jeigu kas bandytų. Ministrai laiko juokingu JAV kongresmanų teigimą, jog Kubo sudaro pavojų JAV.

JAV yra galinga šalis, bet nuolatos stiprina savo apsigynimą, tai kodėl negali to daryti Kuba?

Panamos užsienio reikalų ministras pareiškė, kad Panama neremtų militarinės sąjungos prieš Kubą, jeigu būtų sudaryta Karibų rajone.

Panama taipgi reiškia nepasitenkinimą Jungtinėmis Valstijomis ryšium su Panamos kanalu.

Anglijoje, Londone, prie JAV ambasados, pikietavo britų nacionalistai, šaukdami: "Kennedys turi pasišalinti! Britų naciai sveikiname gubernatorių Barnett!"

Reiškia, jie savus greitai atpažino.

Fašistai ir jiems artimi reakcionieriai visur eina prieš negrus, prieš žydus, prieš pažangios minties žmones, prieš demokratiją aplamai.

Vakarų Vokietijoje gimė jau 3,000 deformuotų kūdikių dėl to, kad motinos laike nėštumo naudojo talidomidą nervams apiraminti.

O kiek dar gims?

Reikalauja \$100,000 Užstato iš Walkerio

Oxforde, Mississippi valstijoje, JAV, buvo suimtas eksgenerolas Edwin A. Walker. Jis buvo apkaltintas kurstyme sukilimo prieš federalę valdžią, kuri verčia Mississippi valstijos autoritetus pildyti įstatymus ryšium su mokyklų integracija. Iš jo buvo pareikalauta \$100,000 užstato. Kadangi jis negalėjo to sumos užstatyti, tai buvo paimtas į kalėjimą.

Kas gi šis eksgenerolas? Jis yra vienas iš uoliausių birėistų. Būdamas generolu, jis indoktrino kareivius birėistų idėjomis, naudodamas birėistų literatūrą. Dėl to jis buvo sudraustas ir matyti dėl to jis pasitraukė iš tarnybos.

Beje, anuo metu Little Rock mieste jis vadovavo kariuomenei, kuri sutvarkė riaušinius. Jis tuomet dar nebuvo pasitraukęs iš tarnybos.

Pribuvęs į Oxfordą, jis pareiškė, kad tuomet jis buvęs ne toj pusėj. Jis tą klaidą atitaisą. Ir jis aktyviai dalyvavo riaušėse Oxforde prieš negro įsileidimą į universitetą. Per šias riaušes du asmenys buvo užmušti ir 75 sužeisti.

Dabar Oxforde ir apie Oxfordą stovi 15,000 kariuomenės.

Prie to galima pridėti, kad teismas praizgino laiką gubernatoriui R. Barnettui iki dešimties dienų. Jeigu iki to laiko jis neapsivalys nuo nusikaltimo, atšaukdamas savo opoziciją integracijai, jis gali būti teisiamas ir baudžiamas kalėjimu ir pinigine bauda.

Britanija ir Kanada Nenutrauks Prekybos Su Kastro Kuba

Pranešimai iš Britanijos teigia, kad Britanijos valdžia nesiruošia uždrausti britų kontrolėj esantiems laivams gabenti prekes į Kubą, nors bus dedamos pastangos kooperuoti su JAV ieškant būdų sumažinti strateginių medžiagų plaukimui į Kubą.

Kanada taip pat palaikysianti normalius ryšius su Kuba ir vesianti prekybą, išskyrus strategines prekes, kurios ir dabar nepraleidžiamos.

Aną dieną Montreale nuo vieno Kubos laivo buvo nuimta 1,600 maišų kokių tai chemikalų. Bus tyrinėjama, ar tie chemikalai nėra naudojami kokiams nors militariniams reikams. Taipgi Kanada žiūrės, kad nebūtų gabenama iš Kanados amerikiečių gaminiai.

JAV valdžia spaudžia visas sąjungininkes, kad jos uždraustų savo laivams gabenti prekes į Kubą. Zada uždaryti tų šalių laivams uostus, jeigu bent vienas jų laivas gabens prekes Kubai.

Socialkreditoriai Išgelbėjo Valdžią

Kaip ir buvo manyta, socialkreditoriai palaikė valdžią ir tokiu būdu liberalų ir naujųjų demokratų pastangos nuversti Diefenbakerio valdžią šiuo tarpu nepavyko.

Liberalai ir naujieji demokratai sudarė 118 balsų, o konservatai ir socialkreditoriai — 140.

Socialkreditoriai gudriai paruošė dirvą susidėjimui su konservatais. Kiek anksčiau jie pasiūlė rezoliuciją, reiškančią nepasitikėjimą konservatų valdžia dėl to, kad ji neįvykdė socialkreditorių programos. Kadangi rezoliucijoje buvo minima socialkreditorių programa, liberalai ir naujieji demokratai (social-demokratai) nepalaikė rezoliucijos. Balsavo su konservatais prieš. Už tai dabar socialkreditoriams buvo lengva nepalaikyti liberalų ir naujųjų demokratų rezoliucijos.

Tokiu būdu, nors tam laikui, konservatai pasilieka valdžioje, naujų rinkimų nebus.

Pastabos

Tris didžiausias Vakarų šalis kamuoja vidujiniai kriziai.

Jungtinės Valstijos pergyvena sunkų krizį dėl pietinių valstijų užsispyrimo neleisti panaikinti negrų segregaciją. Toj kovoj du asmenys buvo užmušti ir arti šimto sužeistų.

Britanijoje kyla didelė audra prieš premjero Macmillano užmojį išrašyti Britaniją į Europos bendrą rinką.

Francijoje kyla audra prieš prezidento De Gaullo planą pakeisti konstituciją taip, kad prezidentą rinktų tiesiai balsuotojai.

Prie jų galima pridėti dar ir mūsų kraštą, kur pergyvena sunkumus doleris ir valdžia, kuri vos laikosi (dėka socialkreditorijų).

Kalbant apie Kanados socialkreditorius, reikia pasakyti, kad jie taip pat ne iš meilės palaikė konservatus.

Real Caouette sako, kad jie balsavę už konservatus todėl, kad jiems liberalų lyderis dar labiau neaptinkas, kaip Diefenbakeris.

Teisybę pasakius, nebūtų skirtumo, jeigu vieton konservatų atsistotų liberalai.

Labai keistai atrodo buržuazinės demokratijos opozicija. Kaip dabar pavaizduoja Pearsonas, tai opozicijos pareiga yra kliudyti konservatams, reikšti nepasitikėjimą, nuversti juos.

Jiems paėmus valdžią, tą patį darytų konservatai.

Kodėl gi negalima visoms partijoms dėti pastangas pakelti šalies ekonomiką?

Kaip dabar, didesnė pusė atstovų dirbaujami priešingai.

Vis dažniau ir dažniau kalbama apie taip vadinamą "medicare".

Ypač dabar visi sukruto, kai gydytojų vadovaujama "medicare" organizacija paskelbė, kad mokesčiai kels.

Ir ištikro, Kanadoje seniai reikia tokios apdraudos. Kitur seniai veikia.

Taipgi mokesčiai tam tikslui turėtų būti pagal pajamas, o ne vienodi visiems.

Neturtingiems labai sunku tokius mokesčius pakelti.

Senatvės pensijos fondan, kaip žinome, visi moka rodos 2 procentu nuo pajamų, su taisais.

Kas daugiau turi pajamų, tas daugiau ir moka.

Tokia tvarka neapsunkina nei vieno.

Svarbiausia šiuo metu yra kova už taiką.

Jeigu kilis karas, tai nueis niekais viskas, visi turčiai, visos apdraudos.

Jau gerai televizijos žiūrėtojams pažįstama Julieta, motama šeštadieniais, po hoki žaidimų. Jos programa tur būt ilgiausiai išsilaike. Visa eile kitų dainininkų turėjo savo programas, bet jau nebeturi.

Dainininkė Shirley Harmer, kuri grįžta į CBC radio tinklą. Bus girdima du sykius į savaitę, antradieniais ir ketvirtadieniais, po piet.

Ką Kiti Rašo

Kiti vėjai

Vakarinės Vokietijos užsienio ministras Gerhart Schroeder tarėsi su parlamento lyderiais dėl prekybos su Tarybų Sąjunga ir liaudies respublikomis. Sakoma, kad "bendra rinka" daro reikalingu Vokietijai "plėsti prekybą į rytus".

Prekybą gerina ir politiniai santykius. Atrodo, tam ir norina ją plėsti.

Vašingtone kalbėta apie pripažinimą dabartinių Vokietijos sienų su Lenkija ir susiderinimą su tuo, kad dvi Vokietijos egzistuoja ir ilgiam laikams egzistuos, vakarams laikantis savo politikos. Norima užmegzti ryšius su rytine Vokietija be oficialaus jo valdžios pripažinimo.

Atrodo, pūstelėjo kiti politiniai vėjai. Matomai JAV vyriausybė turės keisti nusistatymą Berlyno klausimu. Tai matydama kanclerio Adenauerio valdžia taipgi keičia santykiavimą su TSRS ir liaudies respublikomis. Pirmiau Adenauerio valdžia nenorėjo ryšių su bet kuria šalimi, pripažinusia rytinės Vokietijos valdžią. Tik su TSRS ji palaikė ryšius teisindamosi, kad TSRS yra viena keturių valstybių okupavusių Vokietiją.

Dabar tas jau keičiamas. Tai geras reiškinys.

— Vilins

Trečias karas neaplenks ir tų, kurie praėjusiuose karuose buvo toli nuo kovos lauko.
J. Y.

Nenupirko

Šiomis dienomis Jugoslavijoje lankosi TSRS prezidentas Leonidas Brežnevas. Jojo vizitas turi nemažos reikšmės. Atrodo, kad einama prie glaudesnių ryšių tarp Jugoslavijos ir TSRS, nepaisant kai kurių ideologinių skirtumų.

Tai vis kryptis gerojone pūsėn — pliusas taikai.

Mūsų šalies reakcionieriai jau pikta užblovė prieš Tito. Jiems pikta, nes nepavyko bilijonais nusipirkti Jugoslaviją ir ją panaudoti saviems kėslams.

Veikiausiai, dabar darys spaudimą į prez. Kenedį, kad sulaikyti bet kokią paramą Jugoslavijai. To galima tikėtis, nes tai paprastą jėgos politiką.

— Darbintas

Argentinoje

Argentina — graži, turtinga šalis. Bet šiandien ji yra konvulsijose. Generolai ir admiralai pradėjo tarp savęs karą — už garbę, už valdžią. Žinoma, ne generolai mušasi — mušasi eiliniai.

Kraštas eina vis gilyn į krizę, į skurdą. Kada sakome "kraštas", turime galvoje liaudį, darbo žmones. Turčiai buvo turtingi ir jie tokiais liekasi. Ot, tame ir nelaimė!

Bet nelaimė su Argentina, kaip ir su daugeliu Lotynų Amerikos kraštų, yra ta, kad darbo žmonės dar vis neapsivieniija, dar vis tarp savęs pešasi. O kai jie pešasi — turčiai naudojami.

Prezidento Kenedžio sumilyta Sąjunga vardan progreso nieko gero neduoda nei Argentinos, nei kitų Lotynų kraštų darbo žmonėms.

Vienintelis išiečiai kelias Lotynų Amerikos darbo žmonių yra tik toks: sudaryti liaudies frontą, apsieviesti, kovoti už savo valdžios įkūrimą. Tik bendromis pastangomis galima bus pakelti liaudį iš skurdo, iš baisesio likimo, į kurį nubagdė ją imperialistai ir savi kapitalistai.

— R. Mizara

Darbas ten ir čia

Tarybų Lietuovos žurnale "Žemės ūkis" (Nr. 7) randu įdomių duomenų apie darbo našumą Tarybų Sąjungoje ir Jungtinėse Valstijose. Palyginimas toks:

"Praėjusiais metais tarybinės pramonės darbininkų darbo našumo lygis sudarė 40-50 procentų Jungtinių Amerikos Valstijų lygio..."

Vadinasi, Amerikos darbininkas smarkiau, greičiau, įtempčiau dirba ir geriau išnaudoja techniką beveik 50 procentų!

Šituo atžvilgiu Lietuvos ir visos Tarybų Sąjungos žmonėms reikėtų nebijoti pasimokyti iš amerikiečių. Darbo našumo pakėlimas socialistiniame pasaulyje yra viena didžiausių problemų, norint pasivyti ir pralenkti Ameriką.

— A. Bimba

Dirva ar derva?

Kur nors Kalifornijoje randasi toks "įžymus žurnalistas" Bronys Raila, kuris atsidūrė už durų visų "veiksnių" spaudos apart smetonuotos "Dirvos".

Dirvinis Barzdukas anądien išvedžiojo, jog jei "Dirvoje" ir toliau talpins Railos raštus, tai "Dirva" pavirs į "Dervą".

Raila "iš principo" niekam neatleidžia. Na ir atkerta Barzdukiui:

"Tarp kitko, aš dar niekad ir iš niekur nebuvau ištremtas. Jei kur važiauvau ar kaip bailys bėgau, tai vis pats savo valia... Taipgi negirdėjau, kad sovietai būtų lietuvius į Ameriką trėmę. Tad iš kur dabar ta visa kalba apie 'tremties gyvenimą'?" (D. IX.26).

Abu labu tokiu! Laimingos visos Lietuvos tautos — žemaičiai, kapsai, zanavykai ir džūkai, — kad tokie railos ir barzduškai "savo valia kaip bailiai" išbėgo.

— L. Jonikas

Neapykanta Sumaišė Žmonėms Protelį

S. Lozoraitis Dirvoje mokina veiksmius neapsiduoti "okupantams" ir vengti pavadinimų, "kuriuos sovietai vartoja okupuotoje Lietuvoje".

Girdi, reikia vadinti ne "Lietuvos tarybinę socialistinę respubliką" ar "Sovietų Lietuva", o tik "Lietuva".

ŠYPSENOS

Geriau mirtis

Dvi senmergės sėdėjo ant gonkelio ir mezgė. Staiga pasirodė višta, kurią vijosi gaidys. Apibėgus porą kartų apie namą, viršta išbėgo ant kelio, kur tuo metu važiovo automobilis ir užmušė ją.

"Matai?" tarė viena senmergė. "Ji geriau pasirinko mirtį".

Išdeportuotas?

"Ar jūs pamenat", paklausė jėjusi moteris, "kad jūs parduotė man sūrio vakar?"

"Taip, pamenu".

"Kaip jūs sakėt, ar jis buvo importuotas ar išdeportuotas iš Šveicarijos?"

Pastovus darbininkas

"Jūs sakote, kad jūs senam darbe išbuvo 23 metus", klausia samdytojas. "Tai kodėl jūs pasitraukėt iš to darbo?"

"Mane paleido ant parolės".

Paklydo

Laike ceremonijų kunigas tarė:

"Ar yra čia kas nors, kas žino priežastį, kodėl šis pora neturėtų būti sujungta moterys tės ryšiais?"

"Taip", atsiliepė vienas.

Visi nukreipė veidus į tą žmogų, o šis pakilo ir nuėjo prie jauniosios.

"Atsiprašau, ne ta bažnyčia", pasakė žmogus, pasižiūrėjęs į jauniosios veidą.

Nevartoti "tarybinis", kiek liečia Sovietų Sąjungos ar jos "okupacijos" įstaigų Lietuvoje dalykus. Esą reikia rašyti "sovietų ar sovietinis". Arba, "ne Lietuvos aukščiausia taryba, bet okuotosios Lietuvos vadinamas aukščiausias sovietas".

Taipgi ne "kolūkiai", bet "kolchozai", ne "valstybiniai ūkiai", bet "sovchozai", ne "Tarybų Sąjunga", bet "Sovietų Sąjunga" ir t.t.

Pirma, negu kalbėsime apie tų žodžių "skirtumą", prisiminkime, kad Lozoraitis nėra šiaip sau koks veiksmių piemuo, o "diplomatų šefas". Trumpai, pats didžiausias ju diplomatas.

Dabar apie tą "skirtumą". Sovietas yra rusiškas žodis. Lietuviškai reiškia tarybą. Tas pats su kitais žodžiais: kolchozai lietuviškai yra kolūkiai ir t.t.

Taipgi, tas "diplomatas" siūlo savo apmulkintiems žmonėms išsižadėti lietuviškų terminų, o vietoj to naudoti rusiškų. Taip sakant, daryti lietuvišką kalbą.

Tikrai neapykanta tarybinei santvarkai tam žmogui visai sumaišė protelį.

Montrealo žinios

Žodis į Montrealo ir Apylinkės Progresyvių Minčių Lietuvius

MONTREAL. — Dar tik virš metų kaip turėjome provincialis rinkimus, kuriuose išėjo laimėtojai liberalai su J. Le Sage priešakyje. Jie sumušė konservatus, kurių partija vadinosi Union Nationale. Tiesa, jie, liberalai, gavo labai mažą daugumą ir buvo nepatenkinti. Matyti dėl to šiomis dienomis paskelbė naujus rinkimus, kurie įvyks lapkričio (November) 14 dieną. Mat buržuazinės partijoms lengva skelbti rinkimus, kada tik panori, nes jų kandidatai turtingi ir nesunku jiems su finansais.

Montrealo ir apylinkės progresyviai darbininkai su Komunistų Partija priešakyje nutarė statyti savo kandidatą ir nominavo Mrs. Jeannette Pratte. Ji kandidatuoja St. Jacques distrikte, Montreale, kuris užima plotą tarp St. Lawrence St., Amherst St., Rachel St. ir St. Lawrence upės.

Brangūs draugai ir draugės, progresyvių minčių lietuviai. Rinkimų Vajaus Komiteto Lietuvių Skyrius kreipiamės į jus prašydami talkos. Talkos reikia lapeliams su atsisaukimu ir programa išnešioti. Piliėčiai turi būti supažindinti su kandidatės nusistatymu ginti taiką, ginti žmoniją nuo karo, kovoti už geresnį gyvenimą darbo

žmonėms, už senatvės pensijas, už nacionalizavimą svetimų šalių kapitalistų įmonių, kurie pasigrobė daugumą dirbtuvių.

Svarbiausia, draugai ir draugės, yra finansai. Kampaniją vesti vienam kandidatui kainuos virš \$2.000. Tai didelė suma ir mūsų kandidatė neįmanoma tiek išleisti, o piniguočiai jos nerems, nes ji kovos ne už jį, o už darbo žmonių reikalus. Todėl mūsų visų pareiga remti darbo žmonių kandidatę Jeannette Pratte.

Remkime darbus. Padėkime finansais.

Provincialis Rinkimų Komiteto Lietuvyų Skyrius

Trumpai Apie Viską

Trumpai apie viską

Praėjusiame LB numeryje jau matėm mums siūlomą kvotą LB vajuje. Mūsų pareiga jau pradėti rūpintis, kad sukėlus tą kvotą. Atsiminkime, kad mums darosi vis sunkiau sukti, nes LB rėmėjai nuolatos retėja. Per metus laiko netekome gero būrio skaitytųjų ir rėmėjų. Turime stengtis, kad atpildžius išretėjusias LB eiles Montreale. Turime gauti naujų skaitytųjų, jei norime turėti

pažangios minties laikraštį Kanadoje.

Prisiminkim, kad šis vajuje jubiliejinis. Jau 30 metų, kaip LB lanko mus. Žiūrėkim, kad jis lankytų mus ir toliau.

—
Numirė J. Vaitiekūnas, sulaukęs 53 metų amžiaus. Velionis paliko žmoną ir sūnų Montreale, brolių Tarybų Lietuvoje.

Velionis atvyko Kanadon po pirmo pasaulinio karo. Paėjo iš Linkuvos miestelio, Šiaulių apskr.

Buvo skaitytojas Liaudies Balso, priklausė prie Vytauto klubo ir MLSDP draugijos.

Taipgi mirė M. Žemaitienė (Kvietinskaitė), sulaukusi 90 metų amžiaus. Kanadon atvyko prieš pirmą pasaulinį karą. Montreale paliko 4 sūnus.

—
Keleivio Nr. 39-tame rašo, kad Jonas ir Vincas Rimavičiai atvykę Kanadon manydami užsidirbti pinigų ir grįžti Lietuvon, bet likimas juos privertęs pasilikti šiame kontinente.

Aš žinau, kad Jonas Rimavičius ir keletas kitų kanadiečių buvo grįžę Lietuvon prieš karą, bet pamatę, kad tenai vargas, vėl sugrįžo Kanadon. Jie nepatarė niekam grįžti į Smetonos valdomą Lietuvą, kur jie matę vienus alkanus, o Smetonos valdininkus gyvenant pertekliuje.

Montrealo mokyklų tarybos susitarė su draugija prieš vėžio ligas vesti plačią kovą prieš rūkymą.

Savo atsisaukime sako, kad

Ką Reiškia Žodžiai!

DANGUS, PRAGARAS, DVASIA, ŠVENTAS?

Žmonės yra sukūrę daugybę daiktų ir reiškinių pavadinimų. Tai, kas yra viršum Žemės, erdvė, supanti Žemę, lietuviškai vadinasi "dangus". Matyt, senovėje lietuviai manė, kad Žemę kažkas dengia, kažkas, kame prisėta judančių ir nejudančių kūnų: Saulė, Mėnulis, žvaigždės. Vadinasi, žodis "dangus" kilęs iš veiksmazodžio "dengti". Pirminėje žodžio "dangus" reikšmėje nėra nieko dieviško, švento. Tik vėliau dvasininkai dangų pavertė "dievo" ir "šventųjų" buveine.

Žodį "pragaras" taip pat nesunku išaiskinti. "Pragaras" tikriausiai kilęs iš veiksmazodžio "garmėti". Pragaras — tai tokia vieta, kur galima "pragarmėti, prasmęti skradžiai žeme". Pragaras — tai žmogaus kapas, tai bala, akivaras, duobė.

Montreale kasmet cigaretų ir tabako įmonės plečiamos, o tuo tarpu vis daugiau ir daugiau žmonių miršta nuo plaučių vėžio. Manoma, kad tai rūkymo pasekmė.

—
Virš 300 geologų iš įvairių šalių turėjo konferenciją. Konferencijoje buvo raportuota, kad tyrinėjamai uolos tarp Montreale ir St. Jovite parodę, jog tie akmens kalnai yra apie 1.000.000,000 metų amžiaus.

—
Ką gi dabar daryti kunigams, kurie sako, kad dievulis sutvėręs Žemę vos prieš 8.000 metų.

—
Prieš atidarant federalį parlamentą, būrelis montrealiečių nusiskubino į Ottawą ir pikietavo rūmus, nešiodami jų siūlomą Kanados vėliavos pavyzdį ir plakatus su reikalavimais, kad parlamentas priimtų Kanados vėliavą ir himną.

Atrodo, kad Kvebeko provincijoje su Montreale priešakyje yra daugiausia kovotojų už Kanados vėliavą ir himną.

—
Emilė Macevičiūnė su sūnum Aleku ir O. Strėlienė su duktere ir jos šeima praleido savaitę Jungtinėje Valstijoje pas savo gimines.

—
Pas J. Grėbliuskus svečiuojasi jų dukterė Nellie Daverse su sūneliu iš Jungtinių Valstijų. Čia mano paviėšėti ir pataisyti sveikatą.

—
P.

žodis "šventas" reiškė "skaidrus, perregimas, šviesus, baltas". Lietuvoje yra upių vardu Šventoji. Šventoji upė — tai tokia upė, kurios vanduo skaidrus, perregimas, baltas. Šiandien tokią upę pavadintume Skaidrupe, Baltupe. Upė, kuri tekėjo per durpynus, kurios vanduo buvo neperregimas, juodas, vadinosi Kirsna (nuo jotvingių žodžio "kirsan" — juodas), taigi, Kirsna — Juodupė.

Vėliau žodį "šventas" religijos skelbėjai ėmė naudoti kulto reikalams. Ilgainiui liaudis užmiršo jo pirminę reikšmę.

K. Papečkys
Kaunas.

Kompanija Atmeta Unijos Pasiūlymą

SUDBURY. — International Nickle kompanija atsisakė diskutuoti su darbininkų unija pasiūlymą, kad kompanija neatleistų 2.200 darbininkų, o vieton to įvestų tokią tvarką, kad darbininkai kas šeštą savaitę turėtų savaitinę pertrauką, kurios metu jiems būtų mokama nedarbo apdrauda.

Kompanijos atstovas pasakė, kad darbininkų atleidimas yra jau faktas ir unijos pasiūlymo svarstyti nebereikia.

Unija taipgi siūlė, kad darbininkams pensija būtų mokama nuo 60 metų amžiaus. Kompanija sako, kad šį klausimą galima diskutuoti tikrai laike derybų dėl sutarties sudarymo.

Federalis ir Ontarijos darbo ministrai pareiškė, kad jie studijos unijos pasiūlymą. Bet gali būti aišku, kad jie nieko nedarys, jeigu kompanija atsisako diskutuoti unijos pasiūlymą.

Prieš Religiją, už O Canada Mokyklose

Sarnioj, Ontarijoj, atsibuvo visuomeninių mokyklų tarybų narių konvencija, kurioje buvo aiškiai pasisakyta prieš religijos pamokas visuomeninėse mokyklose.

Priimtoje rezoliucijoje konvencija sako, kad religijos mokymas mokyklose laužo Teisių Bilių.

Konvencija taipgi pasisakė už tai, kad mokyklose būtų giedamas Kanados himnas "O Canada"; nors jis kol kas nėra oficialiai pripažintas tokiu, tačiau labai plačiai naudojamas įvairiais atsitikimais. Nekurios radio stotys pradeda savo darbą su O Canada.

Religijos pamokos pradžios mokyklose buvo įvestos prie George Drew valdžios. Drew, kaip žinia, buvo atžagareivis, siekias visokiais būdais pastoti kelią pažangai, ypač žmonių galvosenoje.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service
1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškesnių Dry moderniškesnių STORAGE. Greitas patarnavimas. Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P. O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.
Telefonas: OR. 4-7578

Torontiečių Kronika

Puikios vestuvės

Praėjusią šeštadienį apšvedė Charlotte Geraldine Jurczak, E. ir B. Jurczakų dukrelė, su Richardu Edwardu Maysaku. Vestuvių banketas buvo A.N.-A.F. salėj ant Dufferin St.

Charlottos motina Birutė yra draugų Morkių duktė. E. Jurczak turi garažo biznį vakarinėje Toronto dalyj.

Geriausios klotės jaunavedžiams.

Serga

Susirgo ir atsigulė ligoninėj Stela Strazevičienė, draugo Vlado Strazevičiaus žmona.

Reporteris linki draugei greitai pasveikti.

Mirė

Praėjusią savaitę pirmadienį staiga mirė Andrius Balčiūnas, Kanadon atvyko po pirmojo pasaulinio karo.

Paliko žmona Stella, duktė Birutė su šeima, brolis Antanas New Yorke ir sesuo Ona Lietuvoje.

Rep.

Puikios Vestuvės

TILLSONBURG, Ont. — Praėjusią savaitę šeštadienį įvyko Betty Ann Stroltytės vestuvės su Ronaldu B. Bullu. Jungtuvės įvyko Tillsonburge, o balius Delhi.

Baliuje dalyvavo tur būt apie porą šimtų žmonių. Visi buvo pavaišinti skaniausiais valgiais ir gėrimais. Svečių buvo iš vi-

šos apylinkės, taipgi ir iš Toronto, Hamiltono, Windsoro ir kitų tolimesnių vietų.

Stroliai turi didelį tabako ūkį. Jų duktė mokinosi, o išsimokinus dirbo Toronte, kur ir susipažino su Ronaldu, anglų kilmės vaiku. Kaip jaunikis, taip ir jo tėvai labai malonūs žmonės, pasakojo, kad jiems lietuviai labai patinka. Tėvas net lietuviškai kalbėti mokinosi.

Jaunieji medaus mėnesiui išvyko į rytus. Užsukia ir į Bostoną.

Geriausios jiems kloties.
Dalyvis

Fanatiški Tėvai Būtų Turėję Invalidą Vaiką

Kingstone, Ontarijos provincijos mieste, buvo įdomus įvykis, kuris iškelia viršun dar vieną pavyzdį, kaip religinis tėvų fanatiškumas gali daug žalos padaryti.

Roberto J. Forsytha žmona pagimdė kūdikį su RH krauju. Gydytojai tuoj pasiūlė tėvams, kad kūdikiui būtų įleista kito kraujo. Bet tėvai, kaip jehovistai, griežtai pasipriešino. Girdi, tokia dievo valia. Taip esą biblijoje nurodyta.

Gydytojai, matydami, kad kūdikis randasi dideliame pavojuje, "konfiskavo" vaiką, paėmė jį Childrens Aid Draugijos žinion ir padarė kraujo transfuziją. Ir dabar vaikas išrodo sveikas ir linksmas.

Gydytojas Alex Bryans sako, kad jeigu ne transfuzija, tai vaikas galėjo būti silpnaprotis ir net kurčias. Vaiko padėtis buvus tikrai kritiška.

NIEKSO VEIDAS

(Atkelta nuo 2 pusl.)

papasakojo tik dalį savo "darbų".

Gergždžiančia greitakalbe, užsikirsdamas ir prarydamas žodžius, jis atskleidžia vis naujas kruvinų žudynių detales. Kartu vis labiau ryškėja jo paties moralė. Štai keli jo posakiai:

— Aš turėjau dvi specialybes: dantų techniko ir raidžių rinkėjo. Batalione įsigijau trečią — naikintojo.

— Batalione buvo visokių žmonių: vieni mėgo žudyti, kiti vengė. Aš buvau mėgėjas!

Klausiamas, kiek jis iš viso sušaudė žmonių, Matiukas sako:

— Neskaicičiau. Bus apie 300.

Matiukas smulkiai pasakoja apie masines žudynes IX forte. Kauniečiai žino apie tas žudynes, tačiau gyvas jų dalyvis piešia vaizdą šviežiomis spalvomis:

— Buvo rytas, bet oras šiltas. Tą dieną vyko didžioji "akcija". Aš su kareiviais atvariaukokius 400 žmonių. Pailsėjom ir dar tokį būrį atvarėm. Forte mačiau daug aukštų karininkų ir patį fon Rentelną. Duobės jau buvo iškastos. Ilgio kaip per šitą salę, dviejų metrų gylio ir tokio pat pločio. Varėm žmones tiesiog į duobes. Iš viršaus šaudėm. Lavonus apipildavo smėliu ir šaudydavome kitą eilę, iki užpildydavome. Ten susaudžiau daug savo pažįstamų. Girdėjau, kad tą dieną sunaikinom apie 10 tūkstančių žmonių. Kitą kartą forte sušaudėm apie du tūkstančius Čekoslovakijos piliečių, atvežtų "darbams". Juos išvesdavo iš forto su paraitotom rankovėm, neva skiepijimui, o suvarydavome į duobę. Aš lenkiškai pasikalbėjau su jais, o paskui susaudžiau.

Budelis prisimena vieno žudytojo žodžius:

— Ateis laikas, už mus atkeršys!

Juos jis pakartoja niūriai. Nublukusiose, pavandenijusio-

se akyse — sutrikimas. Žodžiai pasirodė pranašiški.

— Gaila, kad nepabėgau į užsienį, — prasitarė jis. — Ten būčiau laisvas.

Teismas sustoja ties kai kuriais Matiuko veiklos momentais. Jis neprisipažįsta šaudęs vaikus, tačiau greitai išaiškėja, jog tai netiesa. Žudė ir vaikus.

— Man lengviau nušauti, negu dantį išrauti, — ciniškai aiškina žudikas.

Matiukas gerai supranta, ką jis darė. Ji žino Ženevos konvenciją, draudžiančią žudyti civilius žmones. Pripažįsta, kad žvėriškumu pralenkė hunus. Jis žudė sąmoningai, stumiamas neapykantos tarybiniam žmoniems. Tai aršus buržuazinis nacionalistas, savo ideologiją parodęs darbais.

A. Kadžiulis
E. Uldukis
(Tiesa)

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

Ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto